

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1207/2021
09.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Миролјуба Томића, Невенке Важић и Радмиле Драгичевић Дичић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недозвољена трговина из члана 235. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Драгана Ранђеловића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Сенти 4.К. 557/20 од 09.03.2021. године и Вишег суда у Суботици 7Кж1. 52/21 од 16.08.2021. године, у седници већа одржаној дана 09.11.2021. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Драгана Ранђеловића, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Сенти 4.К. 557/20 од 09.03.2021. године и Вишег суда у Суботици 7Кж1. 52/21 од 16.08.2021. године, тако што Врховни касациони суд, окривљеног АА, са личним подацима као у списима предмета,

на основу члана 423. тачка 1) Законика о кривичном поступку у вези члана 235. Кривичног законика

ОСЛОБАЂА ОД ОПТУЖБЕ

што је:

- дана 30.06.2020. године око 16.05 часова, на граничном прелазу Хоргош – друмски на изласку из Републике Србије, способан да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, у својству физичког лица, немајући овлашћење за трговину, набавио робу веће вредности у сврху продаје, којом приликом је као возач аутобуса марке „...“ превозника „ББ“, рег.ознаке ... .. у једној фабричкој шупљини за резевоар која је вештачки преправљена у бункер, сакрио и превозио неовлашћено 93 бокса (930 паклица) разних врста цигарета са акцизним маркицама Републике Србије, па је од стране овлашћених службених лица ОЗСК Суботица од њега одузето: 9 боксова цигарета са акцизом марке ..., 10 боксова цигарета са акцизом марке ..., 17 боксова цигарета марке ..., 9 боксова цигарета марке ..., 18 боксова цигарета марке ..., 20 боксова цигарета марке ... тврди, 5 боксова цигарета марке ... меки, и 5 боксова

цигарета марке ... у укупној вредности од 279.000,00 динара, који су предмети уз потврду о привремено одузетим предметима од њега одузети истог дана, при чему је био свестан свог дела и хтео извршење истог, а при чему је био свестан забрањености свог дела,

-чиме би извршио кривично дело недозвољена трговина из члана 235. став 1. Кривичног законика.

Отклања се мера безбедности одузимања предмета изречена правноснажном пресудом Основног суда у Сенти 4.К. 557/20 од 09.03.2021. године.

Трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Оштећени се ради остваривања имовинскоправног захтева упућује на парнични поступак.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сенти 4.К. 557/20 од 09.03.2021. године, окривљени АА, оглашен је кривим због извршења кривичног дела недозвољена трговина из члана 235. став 1. КЗ, изречена му је условна осуда и то тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 6 месеци и истовремено одређено да се наведена казна неће извршити уколико окривљени у року проверавања од 2 године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Према окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета, на основу члана 87. КЗ у вези члана 235. став 5. КЗ и одлучено је о трошковима кривичног поступка и имовинскоправном захтеву оштећеног, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Вишег суда у Суботици 7Кж.1 52/21 од 16.08.2021. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и пресуда Основног суда у Сенти 4.К. 557/20 од 09.03.2021. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Драган Ранђеловић, због повреда кривичног закона из члана 438. став 2. тачка 1), члана 439. тачка 1) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости и побијане пресуде:

- преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе да је извршио кривично дело из члана 235. став 1. КЗ

- делимично преиначи и то тако што ће окривљеног огласити кривим и осудити на новчану казну у износу од 50.000,00 динара и изрећи му меру безбедности одузимања предмета, а на основу члана 258. став 5. ЗКП оштећеном предузећу вратити аутобус марке „...“ регистарских ознака непризнате ... .., саобраћајну дозволу и кључ за наведено возило, или

- укине и предмет врати првостепеном или другостепеном на поновни поступак. Захтевом за заштиту законитости тражено је одлагање извршења пресуде Основног суда у Сенти 4.К. 557/20 од 09.03.2021. године, сходно члану 488. став 3. ЗКП.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је на седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног,

сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости и након оцене навода у захтеву, нашао:

Основано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА указује да је побијаним правноснажним пресудама на штету окривљеног повређен кривични закон из члана 439. тачка 1) ЗКП, јер се у радњама окривљеног описаним у чињеничном опису дела датом у изреци првостепене пресуде, не стичу сва битна законска обележја кривичног дела недозвољена трговина из члана 235. став 1. КЗ.

Из чињеничног описа радње извршења кривичног дела недозвољена трговина из члана 235. став 1. КЗ, за које је окривљени АА оглашен кривим побијаним правноснажним пресудама, произлази да је окривљени у време, на месту и на начин ближе описаним у изреци, немајући овлашћење за трговину, набавио робу у већој вредности у сврху продаје и то 93 бокса разних врста цигарета, у укупној вредности од 279.000,00 динара.

Одредбом члана 235. став 1. КЗ прописано је да ће се онај ко немајући овлашћење за трговину, набави робу или друге предмете у већој вредности у сврху продаје или ко се неовлашћено и у већем обиму бави трговином или посредовањем у трговини или се бави заступањем организација у унутрашњем или спољнотрговинском промету робе и услуга казнити новчаном казном или затвором до 2 године.

Врховни суд Србије је на седници Кривичног одељења 17.04.2006. године усвојио правно схватање „Новчани износи код неодређених вредности као обележја неких кривичних дела у Кривичном закону“ те је поред осталог, утврдио новчани износ и за кривично дело недозвољена трговина, тако да законско обележје „већа вредност“ постоји када вредност прелази износ од 300.000,00 (тристахиљада) динара.

Одредбом члана 424. став 1. тачка 1) ЗКП прописано је да ће пресуду у којој се оптужени оглашава кривим (осуђујућој пресуди) суд изрећи за које дело се оглашава кривим, уз назначење чињеница и околности које чине обележја кривичног дела, као и оних од којих зависи примена одређене одредбе кривичног закона.

Сходно изнетом, Врховни касациони суд налази да су, како и према сада важећем правном схватању Врховног касационог суда, а везано за новчани износ код неодређених вредности као обележја неких кривичних дела у Кривичном закону, између осталог и код кривичног дела недозвољена трговина „већа вредност“ (што је овде окривљеном и стављено на терет) постоји када вредност прелази износ од 300.000,00 (тристахиљада) динара, нижестепени судови погрешно нашли да се, у конкретном случају, имајући у виду укупну вредност одузете робе и то износ од 297.000,00 динара, ради о роби „веће вредности“.

Како из изреке побијане првостепене пресуде произлази да окривљени АА није прибавио робу чија вредности прелази износ од 300.000,00 динара, односно робу „у већој вредности“, то не постоји објективни елемент кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим правноснажним пресудама и следствено томе, у радњама окривљеног се не стичу сва законска обележја кривичног дела недозвољена трговина из члана 235. став 1. КЗ.

Стога је по оцени Врховног касационог суда побијаним правноснажним пресудама повређен кривични закон из члана 439. тачка 1) ЗКП, на штету окривљеног АА, јер дело из чињеничног описа изреке побијане правноснажне пресуде није кривично дело, а како се то основано захтевом за заштиту законитости указује.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је усвојио захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног и преиначио побијане правноснажне пресуде тако што је окривљеног, применом члана 423. тачка 1) ЗКП, ослободио од оптужбе да је извршио кривично дело недозвољена трговина из члана 235. став 1. КЗ.

Поред наведеног, овај суд је имао у виду и остале наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, али их при овако заузетом ставу није посебно образлагао, јер су исти без утицаја на одлучивање.

Обзиром да је Врховни касациони суд окривљеног АА, на основу одредбе члана 423. тачка 1) ЗКП ослободио од оптужбе да је извршио кривично дело недозвољена трговина из члана 235. став 1. КЗ, то је сходно одредби члана 265. став 1. ЗКП одлучио да трошкови кривичног поступка падну на терет буџетских средстава суда, а на основу члана 258. став 3. ЗКП донео одлуку и оштећеног упутио да евентуални имовинскоправни захтев може остваривати у парничном поступку.

Такође, како је Врховни касациони суд окривљеног АА ослободио од оптужбе, а из разлога изнетих у овој пресуди, суд је отклонио меру безбедности одузимања предмета из члана 87. КЗ у вези члана 235. став 5. КЗ, изречену побијаном правноснажном пресудом, обзиром да је окривљеног ослободио од оптужбе да је извршио кривично дело недозвољена трговина из члана 235. став 1. КЗ, а не постоје услови из члана 535. став 1. ЗКП, којима је прописано да се мера безбедности одузимања предмета може изрећи у пресуди којом окривљени није оглашен кривим и то само ако је то неопходно ради заштите интереса опште безбедности или разлога морала, а што у конкретном случају не постоји, обзиром да одузети предмети (цигарете, аутобус, саобраћајна дозвола и кључ) не представљају претње и не угрожавају општу безбедност људи или имовине, нити би пак биле угрожене опште моралне норме уколико наведени предмети не би били одузети.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар - саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа - судија
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић